

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ลดขั้นตอน ปลอดภัย

หน่วยงาน : ศูนย์ตรวจและรักษาสายตา

นวัตกรรม (Innovator) : เมตตา จอจวรรณศิริ

มูลเหตุจูงใจ

เดิมใช้วิธีการสอนสุขศึกษาแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัดเลสิกแบบบรรยายโดยใช้ตุ๊กตาเป็นสื่อ ซึ่งไม่สามารถหาลับลิ้มตาได้เหมือนธรรมชาติ ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้ถูกต้อง(ร้อยละ 40 ของผู้ป่วยที่มาพบแพทย์ตามนัด มีสภาพตาไม่สะอาด) ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดการติดเชื้อได้จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องการให้ความรู้แก่ผู้ป่วย พบว่ามีการนำสื่อคอมพิวเตอร์มาใช้ในการให้ความรู้และได้ประสิทธิภาพดี เนื่องจากสามารถนำเสนอในรูปแบบของข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ทำให้ผู้ป่วยเข้าใจ จดจำได้ง่าย และสามารถเรียนรู้ซ้ำด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา ดังนั้นจึงได้จัดทำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การเช็ดตา หยอดยา และการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดเลสิกขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ สามารถเช็ดตา หยอดยา และปฏิบัติตนหลังผ่าตัดได้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเกี่ยวกับความรู้ และทักษะการเช็ดตา หยอดยา
- 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การดำเนินการ

- 1 รวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการสอนแบบบรรยายโดยการสอบถามผู้ป่วย และนำมาวิเคราะห์
- 2 ประสานงานกับหน่วยงานเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาล เพื่อจัดทำสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และจัดทำคู่มือการสอนนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วย สอบถามความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 3 จัดทำแบบวัดความรู้ แบบประเมินการปฏิบัติเกี่ยวกับการเช็ดตา หยอดยา และการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดเลสิก และแบบประเมินความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 4 จัดแจงบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และรายละเอียดการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 5 เลือกผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 100 คน แจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดขั้นตอนให้ทราบ ให้ทำแบบวัดความรู้และพยาบาลประเมินทักษะการปฏิบัติ จากนั้นให้ความรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่จัดทำขึ้น ใช้เวลา 30 นาที
- 6 ให้ผู้ป่วยทำแบบวัดความรู้อีกครั้ง และฝึกปฏิบัติ การเช็ดตา หยอดยา และปิดฝาครอบตา
- 7 พยาบาลให้ความรู้เพิ่มเติมโดยใช้คู่มือการสอน จากนั้นให้ทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และแนะนำเว็บไซต์ (www.youtube.com) ที่ผู้ป่วยสามารถเปิดดูซ้ำได้
- 8 รวบรวมข้อมูลค่าคะแนนความรู้ คะแนนทักษะการปฏิบัติเรื่องการเช็ดตาและการหยอดยาก่อนและหลังศึกษา และคะแนนความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลลัพธ์

1. จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนด้านความรู้ ก่อนและหลังศึกษาพบว่า หลังให้ความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่า ($\bar{x} = 13.97$ $SD = 1.09$) ก่อนให้ความรู้ ($\bar{x} = 11.03$ $SD = 1.77$) และคะแนนด้านทักษะการปฏิบัติพบว่า หลังให้ความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่า ($\bar{x} = 16.24$ $SD = 1.19$) ก่อนให้ความรู้ ($\bar{x} = 8.5$ $SD = 1.09$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนพบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$ $SD = .498$)

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ผู้ป่วยได้รับความรู้ และการฝึกทักษะการเช็ดตา การหยอดยาที่ถูกต้องตามมาตรฐาน และมีความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และสามารถนำไปฝึกซ้ำเองโดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์
2. หน่วยงานมีแนวปฏิบัติในการใช้สื่อการสอนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ช่วยลดระยะเวลาในการสอน ง่ายต่อการใช้งาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนางานพยาบาลโดยการเรียนรู้จากปัญหา และอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน สามารถนำมาปรับปรุงวิธีการให้ข้อมูลผู้ป่วย เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อีกทั้งยังเป็นการลดค่าใช้จ่าย และภาระงาน รวมทั้งสร้างมาตรฐานการพยาบาลให้ไปในทิศทางเดียวกัน

การสอนสุขศึกษาแบบเดิม (บรรยาย)

การสอนสุขศึกษาแบบใหม่ (คอมพิวเตอร์ช่วยสอน) www.youtube.com

